

Vastaus valtuutettu Antero Eerolan ja usean muun (16) valtuutetun aloitteeseen terveysasemien potilasjonojen purkamiseksi kertaluontoisilla järjestelyillä

VD/4759/00.02.00.03/2015

MP/MP/LL

Valtuutettu Antero Eerola ja 16 muuta valtuutettua ovat jättäneet seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Terveysasemien potilasjonojen purkaminen kertaluontoisilla järjestelyillä

Terveysasemien pitkät jonotusajat Vantaalla ovat herättäneet viime aikoina kärkeästä julkista keskustelua.

Ei-kiireellistä hoitoa vaativien potilaiden jonotusajat lääkärin vastaanotolle saattavat venyä pahimmillaan jopa puoleentoista - pariin kuukauteen. Tätä voi pitää kohtuuttomana potilaiden kannalta.

Mikäli potilas haluaa lääkäriajan nopeammin, hänen pitää hakeutua terveyskeskuspäivystykseen, mikä puolestaan vie vastaanottoaikoja kiireellistä hoitoa vaativilta potilailta. Kaupungin hoitohenkilökunnalta tulleiden viestien mukaan pitkät lääkärijonot näkyvät terveysasemilla myös asiattomana ja jopa aggressiivisena palautteena asiakkaiden taholta.

Vaikka lääkäreiden saatavuus Vantaan terveysasemilla on parantunut, ei kertyneitä ruuhkia ole mahdollista purkaa normaalina työnä. Siksi olisi perusteltua, että pitkiin jonoihin puututtaisiin kertaluontoisilla järjestelyillä – esimerkiksi ylimääräisillä aukioloajoilla tai – päivillä. Tämän jälkeen terveysasemilla olisi mahdollisuus saada parempi työrauha ja palata normaaliin päiväjärjestykseen.

Edellä olevan perusteella ja Vantaan kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 19. pykälään viitaten me allekirjoittaneet valtuutetut teemme seuraavan aloitteen:

* Vantaan kaupunki selvittää, kuinka paljon maksaa terveysasemien potilasjonojen kertaluontoinen purkaminen erityisjärjestelyillä – esimerkiksi ylimääräisillä aukioloajoilla tai päivillä

* Vantaan kaupunki ryhtyy tämän selvityksen pohjalta toimenpiteisiin hoitojonojen purkamiseksi.”

Kaupunginvaltuusto 11.5.2015 § 13

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Ei-kiireellisten potilaiden lääkärinvastaanottoajoille pääsy vaihtelee terveysasemittain. Jonotusaika voi enimmillään olla 1½-2 kuukautta riippuen kunkin terveysaseman sen hetkisestä lääkäritilanteesta. Tarkkaa tietoa jonottajien lukumäärästä ei tiedetä, mutta arvion mukaan jonottajia on n. 200-300 henkilöä.

A. Jonon purku ylimääräisillä aukioloajoilla esim. klo 16-18 (360 potilasta)

Tarve pidennettyyn aukioloaikaan jonojen purkamiseksi koskee Myyrmäen, Martinlaakson, Tikkurilan, Koivukylän ja Korson terveysasemia. Terveysasemat ovat auki normaalisti maanantaista perjantaihin klo 8.00-16.00, joten lisätarve oman henkilökunnan tuottamana voisi olla klo 16.00-18.00. Henkilökunnasta monella on pieniä lapsia, joten kaikki eivät pysty tekemään ylitoita perhesyistä. Kartoituksen perusteella purkutyöhön voisi osallistua 3 lääkäriä / terveysasema ja 2 sairaanhoitajaa / terveysasema. Kiireettömän (LVY) vastaanottoajan pituus on 20 minuuttia/potilas. Näin ollen klo 16.00-18.00 välisenä aikana yksi lääkäri voi ottaa vastaan 6 potilasta, joten 3 lääkäriä ottaa vastaan 18 potilasta. Kaksi sairaanhoitajaa pystyy toteuttamaan lääkärin tarvitsemat tukitoimet, kuten sisään kirjaamiset, jatkotutkimukset, ohjaukset yms. toimet. Lääkäreiden ja hoitajien lisäksi tarvitaan vartijapalvelut sekä siivouspalvelut.

Kustannukset:

Terveysasemakohtaiset kustannukset:

Kuukauden kolmen lääkärin kustannukset	36 000 € (7 200 €/ilta)
Kahden sairaanhoitajan kustannukset/kk	3 400 € (680 €/ilta)
Kuukauden kustannukset (hoitohenkilökunta) yhteensä	39 400 €

Kuukauden siivouskustannukset	+/-0 €
Kuukauden vartiointikustannukset	800 €
Kustannukset yhteensä/terveysasema/kk:	40 200 €
Viiden terveysaseman kustannukset/kk:	201 000€

B. Jonon purku lauantavastaanotoilla klo 8.00-16.00 (324 potilasta)

Yksi lääkäri voi ottaa vastaan lauantapäivänä 18 potilasta, kolme lääkäriä 54 potilasta.

Kustannukset:

1,5 kk lääkärit	32 400 (5 400 €/lauantai)
1,5 kk hoitajat	5 100 € (850 €/lauantai)
1,5 kk:n kustannukset (hoitohenkilökunta) yhteensä	37 500 €

1,5 kuukauden siivouskustannukset	1 500 €
1, 5 kk:n vartijakustannukset	1 500 €

Viiden terveysaseman kustannukset:

1,5 kuukauden kustannus	202 500 €
-------------------------	------------------

Jonojen purku tämän selvityksen pohjalta:

Vantaan taloustilanne on tällä hetkellä kireä. Samoin terveystalouden ennusteissa on 0,5 m € ylitysuhka ulkokuntalaskutuksessa, joka muodostuu vantaalaisten hoidosta muissa kunnissa. Terveystalouden mukaan henkilön on saatava akuuttisairaanhoito kotipaikasta riippumatta. Vantaalaiset liikkuvat melko paljon, joten lomamatkoilla sattuneet haaverit hoidetaan esim. kesämökkipaikkakunnilla ja niistä käynneistä muodostuu ulkokuntalaskutus Vantaalle. Samoin lain mukainen valinnanvapaus on lisännyt jonkin verran ulkokuntalaskusta.

Laskelmien mukaan Vantaan terveystalouden talous ei mahdollista kiireettömän hoidon jononpurkua yllä mainituilla tavoilla, koska vuosibudjetti tulisi ylittymään vastaavalla rahamäärällä. Sen lisäksi henkilökunnan suostuminen lisätöihin on haasteellista, koska normaali päivätyö on jo erittäin raskasta. Suurena riskinä on henkilökunnan uupuminen ja mahdollisesti sairauslomien lisääntyminen sekä pahimmillaan irtisanoutumiset.

Toisaalta täsmennetty jononpurku on vain hetkellinen ratkaisu, koska yli 200 000 henkilön väestöstä tulee koko ajan vastaava määrä uusia potilaita ja tilanne on melko pian samanlainen kuin ennen jonon purkua. Potilaat tulee saada oikeanlaiselle vastaanotolle, jotta tilanne heidän kohdallaan pysyy hallinnassa.

Sen sijaan terveystaloudet tehostavat rekrytointia niin, että kaikki vakanssit pidetään täytettynä. Asiakasvastaava toiminnan myötä on jo aloitettu jonottajien asioiden selvittely ja ohjaaminen hoitajavastaanotoille, sekä lääkärikonsultaatioiden avulla oikea-aikaiselle lääkäri vastaanotolle pääsyn mahdollistaminen.

Palvelusetelin käyttöönottoa selvitetään parhaillaan mm. sähköisen järjestelmän osalta ja potilastietojen siirron osalta. Palvelusetelin käyttöönotto lisäisi valinnanvapautta.

Kaupunginhallitus 24.8.2015 § 21

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- antaa valtuutettu Antero Eerolalle ja 16 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen seuraavaan kokoukseen.

Täytäntöönpano: esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

terveyspalvelujen johtaja vs. Eila Koivunen, 09 8392 6195, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi